

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΟΥ ΖΑΝ ΜΠΟΝΩ

ΤΟ ΦΟΥΣΤΑΝΙ ΤΗΣ ΚΟΜΗΣΣΗΣ

Π ρ ό σ ω π α :

Κόμης Ευστάθιος ντὲ Μορέν, πενήντα τριῶν ἐτῶν.
Ὁ κύριος Σεραφεῖμ, ῥάφτης.
Ἡ κόμηςσα, σαράντα ὀκτώ ἐτῶν. Κοντὴ, χοντρή, χάλια !...
Ἕνας ὑπνρέτης.

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ

ΚΟΜΗΣ.— Τὶ τρέχει, Γιάννη; Καμμιά ἐπίσκεψη πάλι; (*Πῆζει μιά ματιά σὸ ἐπισκεπτήριο πού τὸ δίνει ὁ ὑπνρέτης του.*) «Κύριος Σεραφεῖμ, ῥάφτης»... Ἄς εἶνε. Πές του νὰ περάσει. (*Μπαίνει μέσα ὁ Σεραφεῖμ. Χαιρετισμοί, ἰσποκίσεις. Κάθεται.*)

ΣΕΡΑΦΕΙΜ.— Πιστέψτε με, κύριε κόμης, ὅτι οἱ λόγοι γιὰ τοὺς ὁποίους ἔρχομαι νὰ σᾶς ἀπασχολήσω μού εἶνε καὶ μένα πολὺ δυσάρεστοι... Ἐδίστασα ἂν ἔπρεπε...

ΚΟΜΗΣ.— Νὰ εἰσθε βέβαιοι, κύριε, πὼς οἱ ἐπισκέψεις πού σᾶς ἔκανε ἡ κόμηςσα μού κόστισαν συχνὰ πανάκριβα... Μὰ ἡ ὑπογραφή Σεραφεῖμ πρόκειται πάντα νὰ πληρώνεται—καὶ δὲ λυπάμαι καθόλου γι' αὐτό. Περί τίνος πρόκειται, κύριε; Μήπως σᾶς ὀφείλομε τίποτα ;...

ΣΕΡΑΦΕΙΜ.— Ὁ δὲν πρόκειται τώρα γι' αὐτό. Ὁ λογαριασμός εἶνε ἀσημαντὰ πράγματα : ἔξι χιλιάδες φράγκα. Μὰ ὁ σκοπὸς τῆς ἐπισκέψεώς μου εἶνε, γιὰ μένα σοβαρότερος. Ὁ καλλιτέχνης ἀπευθύνεται τώρα πρὸς ὑμᾶς καὶ ὄχι ὁ ἔμπορος.

ΚΟΜΗΣ.— Καὶ τί παράπονα ἔχει ὁ καλλιτέχνης ;

ΣΕΡΑΦΕΙΜ.— Τὸ παράπονό μου εἶναι... τὸ πείσμα τῆς κυρίας κομῆσσης !

ΚΟΜΗΣ.— Μπᾶ ; !

ΣΕΡΑΦΕΙΜ.— Ἡ κυρία κόμηςσα εἶνε ὑπέροχη γυναίκα. Ἐχει δροσερὴ εὐθυμία, τρυφερὰ αισθηματὰ, χαρακτῆρα πάντα νεανικό... Ὅλ' αὐτὰ τὰ χαρίσματα τῆς με κάνουν νὰ τῆ θαυμάζω... Μὰ ἡ κυρία κόμηςσα φαίνεται πὼς ἔρχεται ὅτι διάβεται σὲ μένα ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ γάμου τῆς... δηλαδὴ ἀπὸ δῶ κ' ἕνα τέταρτο, σχεδόν, αἰῶνος... ἂν δὲ με ἀπατᾶ ἡ μνήμη μου...

ΚΟΜΗΣ.— Εἴκοσι ἐπτὰ ἔτη ἀκριβῶς... Μὰ, πού θὰ καταλήξετε κύριε Σεραφεῖμ ;

ΣΕΡΑΦΕΙΜ.— Θὰ ἐπιθυμοῦσα, λοιπόν, νὰ ἔβλεπα τὴν κυρία κόμηςσα — ἡ ὁποία στέζεται ἀζομα πολὺ, μὰ πάρα πολὺ καλὰ—νὰ... νὰ ἀντιλαμβάνεται ἐπὶ τέλους καὶ μόνῃ τῆς πὼς ἡ καλλονὴ τῆς... ὑπέστη κάποια ἐξέλιξη κατὰ τὸ διάστημα τῶν εἴκοσι ἐπτὰ αὐτῶν ἐτῶν καὶ πὼς κάποιο ἄλλο εἶδος κοιμώσεως ἀμόρζει τώρα στὴν... ὠριμότητά τῆς !... Πάνε δεκα χρόνια τώρα πού προσπαθῶ, με σεβασμὸ καὶ διάκριση, νὰ τῆς δώσω νὰ τὸ καταλάβει αὐτό... Μὰ, χαμένο κόπο ! Καὶ γι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸ λόγο ἀποφάσισα, κύριε κόμης, νὰ πευθυνθῶ σὲ σᾶς.

ΚΟΜΗΣ.— Μὰ, ἀγαπητέ μου κύριε, τί θέλετε νὰ σᾶς κάνω ἐγώ ;

ΣΕΡΑΦΕΙΜ.— Νὰ προφυλάξετε τὴν κυρία ντὲ Μορέν ἀπὸ τοῦ νὰ γελοιοποιηθῇ. Νὰ, τελευταίως παραγγεῖλε στοὺς κατᾶστημά μου ἕνα φουστάνι βέρ πόμ με τὸ ὁποῖο ἀσφαλῶς θὰ προενησίσει δυσάρεστη ἐντύπωση. Ἀφοῦ, στὴ δοκιμὴ κίωλας, τὰ μανεζέν μου χαμογελοῦσανε καὶ οἱ ἐργατρίδες μου τὴν πήρανε στό... νά, γελοῦσανε καὶ κείνες. Μιά μικρὴ μάλιστα μαθητευομένη — πού τὴν ἐδιώξα ἀμέσως—ζήλι τὴν ἀναίδεια νὰ πεῖ κάτι...

ΚΟΜΗΣ.— Τί εἶπε, ἀλήθεια, αὐτὴ ἡ μικρούλα ;

ΣΕΡΑΦΕΙΜ.— Μὰ, κύριε κόμης, ὁ ὀφειλόμενος πρὸς τὴν κυρία κόμηςσα σεβασμός...

ΚΟΜΗΣ.— Σᾶς παρακαλῶ... Τί εἶπε ;

ΣΕΡΑΦΕΙΜ.— «Δὲν κοιτάει τὰ χάλια τῆς ἡ γριά ξαναμαρωμένη !...»

ΚΟΜΗΣ.— Ἄ ! ἄ ! τὸ παραξήλωσε, τὸ εὐλογημένο τὸ παιδί !

ΣΕΡΑΦΕΙΜ.— Ἀναμιφβόλιος. Τὶ τὰ θέλετε : ἡ ἀλήθεια εἶνε πὼς μιά κοιμώσεως πὸ ἀπλῆ, χρώματα πὸ σοβαρά, πὸ διακριτικὰ θέλω νὰ πῶ, καὶ κόψιμο τῶν φουσασιῶν λιγώτερο ἐξαντρίξ — μ' ἔννοεῖται ; — θὰ ταίριαζαν καλλίτερα μὲ τὴν...τελεία καὶ θεσπεσία ὠριμότητὰ τῆς κυρίας κομῆσσης...

ΚΟΜΗΣ.— Τὴ φτωχὴ τὴ Μελίνα !... Καὶ σὲ μένα ἔ-

κανε πολλὲς φορὲς ἐντύπωση τὸ ἐκκεντρικὸ ντύσιμό τῆς... Ἄν ὄμως τολμοῦσα νὰ τῆς κάνω σχετικὴ παρατήρηση, θὰ μού ἀπαντοῦσε ἀμέσως : «Εἶνε ἀπ' τὸν οἶκο Σεραφεῖμ.» Καὶ γὼ ἔπρεπε, φυσικά, νὰ ὑποκλιθῶ πρὸ τοῦ ἔγνωσμένου γούστου τοῦ οἴκου σας... καὶ νὰ κλείσω τὸ στόμα μου...

ΣΕΡΑΦΕΙΜ.— Κύριε κόμης... Εἰστε πολὺ καλός. Μὰ ἡ ἐπιμονὴ τῆς κυρίας ντὲ Μορέν μὲ φέρνει σὲ πολὺ δύσκολη θέση.

ΚΟΜΗΣ.— Καὶ τί θέλετε νὰ κάνω ἐγώ ;

ΣΕΡΑΦΕΙΜ.— Ὅ,τι ἐπιβάλλεται στὴν προκειμένη περίπτωσι : νὰ τῆς πεῖτε καθαρὰ τὴν ἀλήθεια.

ΚΟΜΗΣ.— Δὲ συλλογίζεσθε ὄμως πόσο θὰ τῆ λυπήσει αὐτό ;

ΣΕΡΑΦΕΙΜ.— Νὰ τῆς τὸ πεῖτε μὲ τρόπο,μὲ μασημένα λόγια. Πάντως, νὰ τῆς δώσετε νὰ καταλάβει.

ΚΟΜΗΣ.— Βοήχα, κύριε Σεραφεῖμ ! θὰ πῶ τῆς γυναίκα μου πὼς μ' ἐπῆραν ἔμμενα τὰ γεράματα καὶ πὼς ἕνας ἄνθρωπος τῆς ἡλικίας μου, πού δὲ θέλει νὰ προκαλεῖ τὰ εἰρωνικά μειδιάματα τοῦ κόμρου, δὲν πρέπει νάχει στὸ πλευρὸ του μιά... τόσο νέα γυναίκα !...

ΣΕΡΑΦΕΙΜ.— Ἐξάρεστη ἰδέα ! Ἐπιτρέψατέ μου, κύριε κόμης, νὰ σᾶς συγχαρῶ ! Τώρα εἶμαι βέβαιος πὼς ἡ κυρία κόμηςσα, — ἡ ὁποία ἀσφαλῶς θὰ συγκινηθεῖ ἀπ' αὐτὸ τὸ ἐπιχείρημα—θὰ πάρει πίσω τὴν παραγγελία γιὰ κείνο τὸ ἀπαίσιο βέρ πόμ.

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΚΟΜΗΣ, Κοιτάζοντας τὸ πρόσωπό του σ' ἕνα καθέδρι.— Μ' ἐπῆραν τὰ γεράματα, ἀγαπητὴ μου Μελίνα. Κοίταξε τὶς ρυτίδες πού ἔσκαψαν τὸ πρόσωπό μου, τὶς πεσμένες σακούλες πού σχηματίζουσι τὰ μάγουλά μου, τὶς τρίχες σταυτῆ μου !

ΚΟΜΗΣΣΑ.— Αὐτὸ εἶναι ἀλήθεια, δυστυχισμένε μου φίλε ! Πῆρες ἄσχημα τὸν κάτω ὄρομο.

ΚΟΜΗΣ.— Πέρασε ἡ ἐποχὴ πού εἶμον εἴκοσι χρόνων παλληκαράκι !... Ἄχ ! τί ὠραία χρόνια εἶτανε κείνα !... Πάνε ὄμως εἴκοσι ἐπτὰ χρόνια πού εἶμαστε παντρεμένοι.

ΚΟΜΗΣΣΑ.— Πάνε, ἀλήθεια, εἴκοσι ἐπτὰ χρόνια πού εἶσαι παντρεμένος !...

ΚΟΜΗΣ.— Θὰ μπορούσα σήμερα νὰ εἶμον παπούς.

ΚΟΜΗΣΣΑ.—Ναί, ἀλήθεια, θὰ μπορούσες σήμερα νὰ εἶσαι παπούς !...

ΚΟΜΗΣ.— Ἄ ! θὰ πάγω πιά νὰ ντύνομαι σὰ νέος.

ΚΟΜΗΣΣΑ.—Ναί, θὰ εἶσουν γελοῖος !

ΚΟΜΗΣ.— Ἀφοῦ θὰ μπορούσα σήμερα νὰ εἶμαι παπούς, πρέπει καὶ νὰ ντύνομαι στὸ ἔξις σὰν παπούς.

ΚΟΜΗΣΣΑ.—Θὰ εἶσαι πολὺ χαριτωμένο γεροντάκι.

ΚΟΜΗΣ.— Μερσί, Μελίνα, γιὰ τὸ ζουπλιμένο. Ἐρεῖς ὄμως καὶ γὰτ ἄλλο : Ὑστερ' ἀπὸ τὴν μεταμορφωσή μου, δὲ θὰ μπορῶ νὰ βγαίνω μαζὺ σου ἔξω χωρὶς νὰ γελάει μαζὺ μου... Ἐρεῖς τί λένε γιὰ τοὺς περασμένους στὰ χρόνια πού ἔχουν πολὺ μικρὲς γυναίκες ;

ΚΟΜΗΣΣΑ.—Πὼς δὲν ξέρω ! Καὶ εἶμαι πρόθυμὴ νὰ κάνω ὅ,τι χρειάζεται γιὰ νὰ μὴ γελοιοποιηθεῖ ὁ γεροντάκος μου !

ΚΟΜΗΣ. *χαριτωμένος καὶ οἰκνιμημένος.*— Εἶσαι ἐξαιρετὴ, ὑπέροχη γυναίκα !

ΚΟΜΗΣΣΑ.— Πάω νὰ γράψω τοῦ Σεραφεῖμ καὶ νὰ τροποποιήσω τὴν τελευταία παραγγελία μου.

ΚΟΜΗΣ, *ἀπὸ μέσα του.*—Ἡ ἐγγείρησις εἶταν, εὐτυχῶς, ἀνώδυνη !...

Τὴν ἄλλη μέρα, ὁ Σεραφεῖμ ἔφερε τὸ παρακάτω γράμμα :
Ἀγαπητέ κύριε Σεραφεῖμ,

Ὁ δυστυχισμένος ὁ σύζυγός μου ἀρρίζει νὰ γίνεται γέρος... σὲ τρομερὸ βαθμὸ. Κ' ἐπειδὴ δὲ μπορεῖ τώρα, βέβαια, νὰ βγαίνει πὸν κόσμο ἔχοντας δίπλα του μιά γεροντῆ σὺντροφο, ἐθέλωσθα ἀναγκαῖον νὰ ἐπιφέρω τὶς ἔξις ἀλλαγὲς σὸ βέρ πόμ φουστάνι, πού σὰς εἶχα παραγγεῖλει πρὸ ἡμερῶν :

Ἐργτανε λιγάκι κάτω ἀπ' τὰ γόνατα. Νὰ τὸ κοιτᾶτε ἀκόμα δεκα πόντους. Καὶ τὴ μανίση χαριτωμένη νὰ τὴν ἀλλάξετε μὲ ἀνοιχτὴ ρῶς. Ἐτοῖ ὁ κόμος δὲ θὰ γελάει μαζὺ του : θὰ μὲ πῶνε γιὰ ἐργονὴ του.

Ἡ πιστὴ σα; πελάτριά
Μελίνα ντὲ Μορέν.

Ζάν Μπινῶ

